

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/211/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823202533
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2024:7823202533.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. H., J.. XX.XX.XXXX, zast. Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, dieťa rodičov: matka M. H.Á., J.. XX.XX.XXXX, L.. O. XX.XX.XXXX a otec S. H.V., J.. XX.XX.XXXX, L.. O. XX.XX.XXXX, za účasti náhradného rodiča: S. H. J.. XX.XX.XXXX, Y. G. O., L. XXX/XX, Y..Č.. G. M., U. XXXX/XXX, Č. V. a prokurátora Okresnej prokuratúry Rožňava, Nám. 1. mája 11, Rožňava, na návrh navrhovateľov: L. H., J.. XX.XX.XXXX, M. S. H., J.. XX.XX.XXXX, Q. Y. G. O., L. XXX/XX, v konaní o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti a ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

- Zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť S. H., J.. XX.X.XXXX nad maloletým P. H., J.. X.X.XXXX.
- Mal. P. H., J.. X.X.XXXX zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov L. H., J.. XX.X.XXXX a S. H., J.. XX.XX.XXXX, ktorí budú oprávnení a povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia.
- Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/180/2017-38 zo dňa 5.10.2017 vo vzťahu k maloletému P., J.. X.X.XXXX.
- Zbavuje S. H., J.. XX.X.XXXX výkonu funkcie poručníčky vo vzťahu k maloletému P. H., J.. X.X.XXXX.
- Ustanovuje maloletému P. H., J.. X.X.XXXX poručníčku S. H., J.. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.
- Poručník je povinný predkladať súdu dvakrát ročne, vždy k 30.06. a k 31.12. každého kalendárneho roka, správu o maloletom dieťati a o stave a hospodárení s jeho majetkom.
- Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.
- Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/193/2022-26 zo dňa 2.12.2022 vo vzťahu k maloletému P. H., J.. X.X.XXXX.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia podali dňa 21.11.2023 návrh, ktorým žiadali, aby súd zveril maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko potom čo sa maloletý odsťahoval s náhradnou matkou do Českej republiky, nemá tam kamarátov, nenavštevuje školské zariadenie, vrátil sa späť na Slovensko a nechce sa vrátiť do Čiech.

2. Náhradná matka S. H. N. O. XX.XX.XXXX na Mestskom úrade v M. vyhlásenie, že súhlasí, aby maloletý P. H. bol v starostlivosti L. H..

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to potvrdenie o návšteve školy, rodný list maloletého, správu kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov, pripojené spisy tunajšieho súdu sp.zn. 7P/180/2017 a 12P/193/2022 a ďalší spisový materiál a zistil takýto skutkový a právny stav:

4. Súd vykonal pojednávanie bez prítomnosti náhradnej matky S. H., ktorá svoju neúčasť ospravedlnila a súhlasila s tým, aby súd pojednával a rozhodol v jej neprítomnosti.

5. Navrhovateľ L.D. H. na pojednávaní konanom dňa 07.03.2024 uviedol, že je strýkom maloletého. Potom, čo maloletý odmietal zotrvať v ČR, súhlasil s tým, aby bol v jeho starostlivosti. O maloletého sa starajú od októbra minulého roka spolu so svojou manželkou. S maloletým nie sú žiadne výchovné problémy, chodí pravidelne do školy, so školou a vyučujúcimi sú v kontakte.

6. Maloletý P. H.Á. na predmetnom pojednávaní uviedol, že súhlasí s podaným návrhom. Strýko s manželkou sa o neho dobre starajú, má v ich domácnosti všetko čo potrebuje a cíti sa tam dobre.

7. Navrhovateľka S. H. na pojednávaní dňa 12.03.2024 uviedla, že maloletý je v ich starostlivosti už 5 mesiacov, nemajú s ním žiadne výchovné problémy. Súhlasí s tým, aby bola maloletému ustanovená za poručníčku, nakoľko jej manžel má zdravotné problémy a hrozí jeho hospitalizácia.

8. Kolízny opatrovník a prokurátor zhodne uviedli, že navrhujú podanému návrhu vyhovieť.

9. Zo správy ÚPSVaR Rožňava zo dňa 07. 12.2023 vyplýva, že mal. P. H.X., J.. XX.XX.XXXX, pochádza zo vzťahu nebohých rodičov M.J. H., J.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a S. H., J.. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Z uvedeného vzťahu pochádza aj mal. S. H., J.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava so sp. zn. 7P/180/2017-38 zo dňa 05.10.2017 boli mal. deti S. H., J.. XX.XX.XXXX M. P. H., J.. XX.XX.XXXX, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti pani S. H., J.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava so sp. zn. 12P/193/2022-26 zo dňa 02.12.2022 bola S. H., J.. XX.XX.XXXX, ustanovená ako poručníčka pre mal. deti S. H., J.. XX.XX.XXXX M. P. H.M., J.. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná starať sa o mal. deti osobne, zabezpečovať ich výchovu, zastupovať ich a spravovať ich majetok. Dňa 04.12.2023 tunajšie oddelenie SPODaSK vykonalo šetrenie pomerov na adrese pobytu navrhovateľa L. H., J.. XX.XX.XXXX, G. L. XXX, O.. V čase šetrenia pomerov sa v domácnosti nachádzal navrhovateľ spolu s manželkou S. H., J.. XX.XX.XXXX a svojou matkou Š. H.. Spoločnú domácnosť obýva aj mal. P. H. a vnuk navrhovateľa K. H., J.. XX.XX.XXXX. Rodina obýva rodinný dom, ktorý má k dispozícii tri izby na poschodí spolu s kuchyňou a kúpeľňou a dve izby na prízemí. V domácnosti je zavedená el. energia a vodovod. Domácnosť je zariadená štandardne, hygiena je na dostatočnej úrovni. Výdavky na domácnosť uhrádza rodina vo výške 200,00 eur mesačne, čo zahŕňa výdavok za el. energiu, vodu, internet a TV. Navrhovateľ je nezamestnaný, jeho manželka je poberateľkou dávky pomoci v hmotnej núdzi vo výške 148,00 eur mesačne. Mal. P. H. sa u svojho strýka nachádza približne mesiac, dovtedy žil v Českej republike s pani S. H.V., kam sa rodina presťahovala približne v lete tohto roku. Pani S. H. nevedela mal. P. zabezpečiť štúdium na strednej škole v Českej republike, nakoľko maloletého nechceli nikam do školy prijať. Nakoľko mal. P. ešte povinnú školskú dochádzku a bol zapísaný na Strednej odbornej škole techniky a služieb v Dobšinej, musel sa vrátiť do O., aby mohol pokračovať v štúdiu. Mal. P. má preto za mesiace september a október vymeškanú školskú dochádzku. Mal. P. je žiakom 1. ročníka v odbore stolár. Navrhovateľ uviedol, že maloletý je rád, že sa vrátil do O., nakoľko má tu kamarátov a zázemie. Navrhovateľ neuvádza výchovné problémy s mal. P.. Chlapec má vlastnú izbu, kde sa môže pripravovať na vyučovanie a kde má vlastné súkromie. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny - odbor sociálnych vecí a rodiny Rožňava sociálnym šetrením dospel k názoru, že zo strany navrhovateľa L. H. je zabezpečená starostlivosť o mal. P. H. na požadovanej úrovni. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny - odbor sociálnych vecí a rodiny Rožňava navrhuje vyhovieť návrhu a zmeniť rozsudok tunajšieho súdu so sp. zn. . 7P/180/2017-38 zo dňa 05.10.2017 a to tak, že mal. P. H., J.. XX.XX.XXXX, bude zverený do náhradnej osobnej starostlivosti L. H., J.. XX.XX.XXXX. Zároveň navrhol,

aby bol L. H. ustanovený ako poručník pre mal. P. H., J.. XX.XX.XXXX, ktorý bude povinný starať sa o mal. dieťa osobne, zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Rožňava sp.zn. 7P/180/2017 vyplýva, že mal. P. bol spolu so svojou sestrou S. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti S. H.. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 12P/193/2022-26 zo dňa 2.12.2022 bola maloletým deťom za poručníčku ustanovená S. H., nakoľko obaja rodičia maloletých detí zomreli.

11. Podľa ust. § 47 ods. 1 písm. e) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Podľa ust. § 47 ods.2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

13. Podľa ust. § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

14. Podľa ust. § 45 ods.2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

15. Podľa ust. § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

16. Podľa ust. § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

17. Podľa ust. § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

18. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý sa fakticky nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľa. Znova nastúpil do školy, výchovné problémy s ním nie sú. Ako sa sám vyjadril, v domácnosti navrhovateľov sa cíti dobre a má zabezpečené všetky potreby. Preto súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť, ktorú doposiaľ vykonávala S. H. a maloletého zveril do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, manželov H..

19. Podľa ust. § 59 ods. 2 Zákona o rodine, súd zbaví poručníka výkonu funkcie na jeho návrh.

20. Podľa ust. § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

21. Podľa ust. § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

22. Podľa ust. § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťaťi. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

23. Podľa ust. § 58 ods. 2 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťaťi obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

24. Podľa ust. § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

25. Podľa ust. § 58 ods. 4 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

26. Podľa ust. § 58 ods. 5 Zákona o rodine, za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

27. Podľa ust. § 58 ods. 6 Zákona o rodine, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

28. Vzhľadom k tomu, že obaja rodičia maloletého zomreli, bola maloletému ustanovená S. H. za poručníčku uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 12P/193/2022. Keďže pani S. H. už nebude zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého a maloletý sa fakticky nenachádza v jej starostlivosti, nechce ani vykonávať funkciu poručníčky maloletého. V najlepšom záujme maloletého je, aby túto funkciu vykonávali náhradní rodičia. Vzhľadom na zdravotný stav navrhovateľa L. H. sa javilo ako najvhodnejšie riešenie ustanovenie navrhovateľky S. H. do funkcie poručníčky pre maloletého, s čím aj účastníci konania vyjadrili svoj súhlas. Preto súd S. H. zbavil funkcie poručníčky a za poručníčku maloletého P. ustanovil S. H., ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

29. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.